

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
4 juni 2025
Ons kenmerk
Cft 202400054
Pagina
1/8

Uw kenmerk

Bijlage
2

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie op de vierde uitvoeringsrapportage 2024

Geachte mevrouw Gumbs,

Op 21 mei 2025 ontving het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) over het vierde kwartaal van 2024.¹ Dit is ruim drie maanden na de wettelijke deadline van 11 februari 2025. Het Cft vraagt uw aandacht voor de tijdige aanlevering van de uitvoeringsrapportages. De UR over het eerste kwartaal van 2025 had ook al ingediend moeten zijn. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op de vierde UR 2024.² In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij deze reactie.

Oordeel

De vierde UR toont een voorlopig overschot op de gewone dienst van XCG 0,7 miljoen.³ Daarmee voldoet Sint Maarten voorsnog aan de centrale begrotingsnorm uit de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft).⁴ Sint Maarten heeft de aanbeveling van het Cft om een tekort te voorkomen opgevolgd in de vierde UR,⁵ dit is positief. Het Cft vraagt echter aandacht voor de achterblijvende uitvoering van de voorgenomen investeringen. Het Cft constateert tot slot dat de toelichtingen in de vierde UR niet toereikend zijn en soms ontbreken, waardoor het niet mogelijk is om cijfermatige ontwikkelingen adequaat te beoordelen.

Vervolg

Het Cft vraagt al langer aandacht voor het oplossen van de problemen met de bankomschrijvingen. Op dit moment wordt een deel van de baten niet juist geclassificeerd, hetgeen het inzicht in de realisatie beperkt. Daarnaast ontbreekt een meerjarige liquiditeitsprognose en een overzicht van de vrije liquiditeit bij de UR, waardoor het Cft de liquiditeitspositie van Sint Maarten niet kan beoordelen.

Het Cft verzoekt u daarom opnieuw om het probleem met betrekking tot de bankomschrijvingen zo spoedig mogelijk op te lossen, zodat de overige baten kunnen worden toebedeeld aan de juiste belasting- en vergunningssoort.⁶ Ook verzoekt het Cft u om in de UR voortaan een meerjarige liquiditeitsprognose op te nemen.

Het Cft vraagt Sint Maarten om in de volgende uitvoeringsrapportages een meer adequate toelichting op te nemen, waarin duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen incidentele en structurele verschillen. Een dergelijke toelichting is van belang om het inzicht in de uitvoering van de begroting te vergroten. Het Cft blijft graag met u in gesprek over de verdere verbetering van de uitvoeringsrapportages.

Toelichting

Resultaat gewone dienst

Sint Maarten realiseert tot en met het vierde kwartaal van 2024 een positief resultaat van XCG 0,7 miljoen en voldoet daarmee vooralsnog aan de centrale begrotingsnorm uit de Rft en aan de vereiste tekortcompensatie. In de vastgestelde begrotingswijziging 2024 werd voor heel 2024 een overschot van XCG 2,6 miljoen begroot. Het Cft constateert, net als in zijn reacties op de eerste, tweede en derde UR van 2024, op meerdere posten afwijkingen tussen de realisatie en de begroting.⁷ Deze verschillen worden op onderdelen onvoldoende toegelicht. Bij voorbereiding op het advies van de vastgestelde begroting 2025 zal het Cft de verschillen nader analyseren.

Baten

Sint Maarten realiseert tot en met het vierde kwartaal 2024 XCG 522 miljoen aan baten. Dit is XCG 28 miljoen minder dan begroot voor 2024 (XCG 550 miljoen). De realisatie van de baten blijft op vrijwel alle posten achter. Doordat een deel van de baten niet kan worden toegerekend aan de juiste belasting- en vergunningsoort, is het inzicht in de realisatie echter beperkt. Gelet op de achterblijvende realisatie, adviseert het Cft Sint Maarten de ontwikkeling van de baten in 2025 nauwlettend te monitoren. Het Cft maakt zich al langere tijd zorgen over de achterblijvende inkomsten van Sint Maarten en roept Sint Maarten om de inkomsten te verhogen door onder meer de introductie van een toeristenheffing, focus op de inning van de logeerbelasting en de invoering van een algemene ziektekostenverzekering. Het Cft dringt aan op spoedige uitvoering van de plannen om meer inkomsten te genereren.

Lasten

Sint Maarten begroot voor geheel 2024 XCG 547 miljoen aan lasten. Tot en met het vierde kwartaal 2024 is hiervan XCG 521 miljoen gerealiseerd, XCG 26 miljoen minder dan begroot. De lagere realisatie is met name het gevolg van lagere lasten voor goederen en diensten en lagere personeelslasten.

Volgens Sint Maarten hangt de lagere realisatie op de post goederen en diensten samen met de beperkt beschikbare liquiditeiten. De liquiditeitspositie van Sint Maarten vormt al langer een aandachtspunt. Daarom is het van belang dat bij de volgende UR een meerjarige liquiditeitsprognose wordt opgenomen, zodat een beter beeld kan worden verkregen van de financiële positie van Sint Maarten op middellange termijn.

Investerings

Sint Maarten begroot voor 2024 XCG 280 miljoen aan investeringen, waarvan XCG 90 miljoen betrekking heeft op vertraagde projecten uit 2023. Tot en met het vierde kwartaal van 2024 investeerde Sint Maarten hiervan XCG 41 miljoen.

Het Cft uit al geruime tijd zijn zorgen over de voortgang van de investeringsprojecten van Sint Maarten. Begin december 2024 heeft Sint Maarten een nieuwe lening ontvangen van Nederland (XCG 132 miljoen) voor de bouw van een nieuwe gevangenis en de aanschaf van generatoren voor nutsbedrijf GEBE. Het Cft spoort Sint Maarten aan prioriteit toe te kennen aan de daadwerkelijke uitvoering van investeringsprojecten.

Financieel Beheer

Het financieel beheer van Sint Maarten is nog niet op orde. Dit komt onder meer tot uiting in de kwaliteit van de uitvoeringsrapportages. Uit de vierde UR blijkt dat er in het vierde kwartaal weinig vooruitgang is geboekt in de verbetering van het financieel beheer. Het Cft verwijst in dit kader naar het format dat naar aanleiding van de tweede UR aan u is voorgelegd, met als doel de kwaliteit van de uitvoeringsrapportages te verbeteren.

Collectieve sector

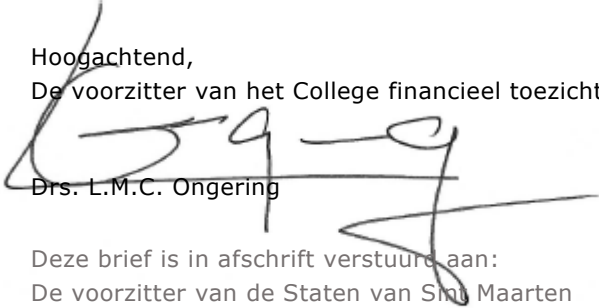
Sint Maarten dient jaarlijks te rapporteren over de uitgaven-, ontvangsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector.⁸ Sint Maarten heeft de cijfers van de collectieve sector over de jaren 2021 en 2022, ondanks herhaaldelijk verzoek, nog niet bij het Cft aangeleverd. Hierdoor kan niet worden getoetst of de rentelastnorm wordt overschreden. Ook verzocht het Cft Sint Maarten de jaarrekeningen over 2024 van de overheidsentiteiten uiterlijk op 29 november 2024 aan te leveren.⁹ Het Cft ontving nog niet alle verzochte jaarrekeningen.

Sint Maarten diende voor 1 april 2023 de collectieve sector voor de jaren 2024 en 2025 vast te stellen. Sint Maarten heeft een voorstel voor de vaststelling van de collectieve sector gedeeld met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en met het Centraal Bureau voor de Statistiek van Nederland. Onduidelijk is wanneer de vaststelling van de collectieve sector wordt verwacht.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De voorzitter van de Staten van Sint Maarten

De minister-president van Sint Maarten

De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de gewone dienst voor het vierde kwartaal van de jaren 2022-2024. Daarnaast is de vastgestelde begrotingswijziging (VBW) voor 2024 weergegeven.

Tabel 1: Overzicht realisatie gewone dienst (in miljoenen XCG)¹⁰

	4e UR 2022	4e UR 2023	4e UR 2024	VBW 2024
Baten	440	511	522	550
Belastingen	349	408	414	426
Vergunningen	15	17	17	21
Licenties en concessies	48	50	53	58
Bijdragen en subsidies	1	3	6	15
Overige baten	27	34	33	29
Lasten	479	495	521	547
Personeelslasten	208	215	220	235
Goederen en diensten	110	116	115	127
Sociale voorzieningen	32	35	39	36
Afschrijving	14	14	14	13
Subsidies en overdrachten	100	98	108	108
Studiebeurzen	3	3	3	4
Bank- en rentelasten	12	14	23	24
Resultaat	-39	16	1	3

Bron: vierde uitvoeringsrapportages 2022-2024 en vastgestelde begrotingswijziging 2024 van Sint Maarten.

Baten

Sint Maarten realiseert tot en met het vierde kwartaal van 2024 XCG 522 miljoen aan baten. Dit is XCG 28 miljoen minder dan begroot. De lagere realisatie wordt met name veroorzaakt door lagere belastingbaten, bijdragen en subsidies, lagere baten uit vergunningen en lagere baten uit casino's en loterijkosten.

Sint Maarten geeft in de UR aan dat de lagere baten uit bijdragen en subsidies het gevolg is van de landspakketten. De achterblijvende baten uit vergunningen worden veroorzaakt door minder bedrijfsvergunningen.

Belastingbaten

De realisatie van de belastingbaten blijft achter ten opzichte van de vastgestelde begrotingswijziging. Per belastingcategorie zijn er aanzienlijke afwijkingen tussen de begroting en de realisatie tot en met het vierde kwartaal.

Zo is de realisatie van de loonbelasting XCG 15 miljoen hoger dan begroot, en de belasting op bedrijfsomzetten XCG 3 miljoen hoger dan geraamd. Daarentegen blijft de realisatie van de winstbelasting XCG 14 miljoen achter bij de begroting. De realisatie van de overdrachtsbelasting is ook XCG 4 miljoen minder dan geraamd. Tot slot valt de accijnzen ook tegen met XCG 6 miljoen minder dan begroot.

Uit de vierde UR blijkt dat door het wegvallen van omschrijvingen op bankafschriften een groot gedeelte van de post 'overige baten' bestaat uit opbrengsten die nog niet zijn toegerekend aan de juiste belasting- of vergunningssoort. Hierdoor kan het Cft de ontwikkeling van de baten niet goed beoordelen. Sint Maarten geeft in de UR aan dat de banken werken aan een oplossing voor dit probleem. Het is van belang dat dit proces wordt bespoedigd, zodat de baten weer aan de juiste categorie toegerekend kunnen worden. Dit vergroot het inzicht in de overheidsfinanciën.

Lasten

Sint Maarten realiseert tot en met het vierde kwartaal van 2024 XCG 521 miljoen aan lasten. Dit is XCG 26 miljoen minder dan begroot. De achterblijvende realisatie wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere personeelslasten en lagere lasten voor goederen en diensten.

Personeelslasten

Tot en met het vierde kwartaal van 2024 realiseert Sint Maarten XCG 220 miljoen aan personeelslasten. Dit is XCG 15 miljoen minder dan begroot. Uit de vierde UR blijkt dat de personeelslasten lager uitvallen door het niet kunnen invullen van begrote vacatures.

Goederen en diensten

Sint Maarten realiseert tot en met het vierde kwartaal van 2024 XCG 115 miljoen aan lasten voor goederen en diensten. Dit is XCG 12 miljoen minder dan begroot en in lijn met de realisatie van de afgelopen jaren. Sint Maarten geeft aan niet over voldoende liquide middelen en uitvoeringscapaciteit te beschikken om alle begrote projecten in 2024 uit te voeren.

Kapitaaldienst

In tabel 2 is de realisatie weergegeven van de kapitaaldienst tot en met het vierde kwartaal van de jaren 2022-2024. Daarnaast is de begroting voor geheel 2024 weergegeven.

Tabel 2: Overzicht realisatie kapitaaldienst (in miljoenen XCG)¹¹

	4e UR 2022	4e UR 2023	4e UR 2024	VBW 2024
Ontvangsten	330	394	61	304
Bijdragen TWO	0	0	2	86
Opname geldlening	24	61	39	194
Afschrijvingen/eigen middelen	14	14	14	25
Vrijgekomen (eigen) middelen	0	0	5	
Aflossing studieleningen	0	3	1	-
Herfinanciering liquiditeitssteunlening Covid- 19	292	316		
Uitgaven	305	333	61	304
Aflossingen leningen o/g	301	329	15	18
Studieleningen	4	4	5	5
Investeringsleningen	1	1	41	280
Saldo	25	60	0	0

Bron: vierde uitvoeringsrapportages 2022-2024 en vastgestelde begrotingswijziging 2024 van Sint Maarten.

Investeringsleningen

Sint Maarten begroot voor 2024 XCG 280 miljoen aan investeringen, waarvan XCG 90 miljoen betrekking heeft op vertraagde projecten uit 2023. Tot en met het vierde kwartaal van 2024 is hiervan slechts XCG 41 miljoen daadwerkelijk geïnvesteerd.

Het Cft uit al geruime tijd zijn zorgen over de voortgang van de investeringsprojecten. In december 2024 heeft Sint Maarten een nieuwe lening van XCG 132 miljoen aangetrokken, onder meer voor de bouw van een nieuwe gevangenis en de aanschaf van generatoren voor GEBE. De uitvoering van deze projecten staat gepland voor de komende jaren.

Financieel beheer

De vierde UR bevat een toelichting op de voortgang van de verbetering van het financieel beheer. Ten opzichte van de derde UR is er weinig voortgang waarneembaar. Zoals eerder aangegeven, constateert het Cft dat ondanks de maatregelen die Sint Maarten de afgelopen jaren heeft doorgevoerd om het financieel beheer te verbeteren, de uitdagingen onverminderd groot blijven.

Ten opzichte van de derde UR heeft Sint Maarten de informatiewaarde van de rapportage niet verbeterd. In de vierde UR ontbreekt een meerjarige liquiditeitsprognose, evenals een toelichting op de materiële afwijkingen, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen incidentele en structurele effecten. Deze informatie is van belang om het inzicht in de uitvoering van de begroting te vergroten.

Liquiditeitspositie

Het saldo liquide middelen aan het einde van het vierde kwartaal bedraagt XCG 151 miljoen, een groot gedeelte van deze middelen is bestemd voor investeringen. Ten opzichte van de stand eind 2023 zijn de liquide middelen toegenomen met XCG 76 miljoen. Deze toename is grotendeels toe te schrijven aan de ontvangst van de lening eind 2024, bestemd voor de bouw van een nieuwe gevangenis en de aanschaf van generatoren voor GEBE.

Een overzicht van de vrije liquiditeit en een liquiditeitsprognose ontbreekt echter, waardoor geen inzicht wordt gegeven in de eindstand van de vrije beschikbare liquide middelen. Dit baart het Cft zorgen.

Collectieve sector

Sint Maarten dient jaarlijks te rapporteren over de uitgaven-, ontvangsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector.¹² Sint Maarten heeft de cijfers van de collectieve sector over de jaren 2021 en 2022, ondanks herhaaldelijk verzoek, nog niet bij het Cft aangeleverd. Hierdoor kan niet worden getoetst of de rentelastnorm wordt overschreden. Ook verzocht het Cft Sint Maarten de jaarrekeningen over 2024 van de overheidsentiteiten uiterlijk op 29 november 2024 aan te leveren.¹³ Het Cft ontving nog niet alle verzochte jaarrekeningen.

Sint Maarten diende voor 1 april 2023 de collectieve sector voor de jaren 2024 en 2025 vast te stellen. Sint Maarten heeft een voorstel voor de vaststelling van de collectieve sector gedeeld met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en met het Centraal Bureau voor de Statistiek van Nederland. Onduidelijk is wanneer de vaststelling van de collectieve sector wordt verwacht.

Overheidsentiteiten

Sint Maarten neemt in de UR een overzicht op van de financiële situatie van de overheidsentiteiten.

De totale betalingsachterstand aan overheidsentiteiten bedraagt eind 2024 XCG 144 miljoen. Dit is een toename van XCG 0,2 miljoen ten opzichte van de stand ultimo 2023. De betalingsachterstand heeft voornamelijk betrekking op het Uitvoeringsorgaan Sociale en Ziektekosten Verzekeringen (SZV). Het Cft verzocht Sint Maarten al bij de vierde UR van 2023 om zo spoedig mogelijk een betalingsregeling te treffen. Ondanks gesprekken tussen de overheid en de SZV is er nog altijd geen betalingsregeling overeengekomen.

Schuldpositie

De overheidsschuld van Sint Maarten bedraagt per eind 2024 XCG 1.427 miljoen. De overheidsschuld bedraagt daarmee 48 procent van het bruto binnenlands product.¹⁴

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Conform artikel 18 lid 1 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft) dient het bestuur van Sint Maarten uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal een UR aan het Cft en aan de Staten te sturen.

² Op basis van artikel 18 van de Rft reageert het Cft op de vierde UR van 2024. Het toetsingskader voor de beoordeling van de UR wordt gevormd door de Rft en de aanwijzing die de Rijkswetfinancien (RWF) in september 2015 gaf aan het bestuur van Sint Maarten. Staatsblad 2015, Besluit van 30 oktober 2015 tot afkondiging van het Besluit van 8 september 2015 houdende het geven van een aanwijzing aan het bestuur van Sint Maarten tot het oplossen van de ontstane betalingsachterstanden, de compensatie van gerealiseerde tekorten op de gewone dienst in periode 2010-2014, het in de begroting 2015 en de meerjarenbegroting volledig opnemen van de zorg -en pensioenuitgaven en het nemen van maatregelen ten behoeve van een houdbaar pensioen- en sociale zekerheidsstelsel. De RWF heeft op 18 april 2019 besloten tot verlenging van de aanwijzing, maar over de nieuwe termijnen heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden.

³ In dit advies hanteren wij de aanduiding XCG voor de munteenheid van Curaçao en Sint Maarten. Deze vervangt per 31 maart 2025 de eerdere gebruikte ANG, tegen een vaste omwisselkoers van 1:1.

⁴ Dit oordeel kent enige onzekerheid, vanwege het feit dat de begroting op onderdelen niet voldoet aan een volledige, ordelijke en controleerbare begroting (artikel 15, lid 2) en daarmee niet met zekerheid kan worden geconcludeerd dat aan de centrale begrotingsnorm wordt voldaan. Bij vaststelling van de jaarrekening over het desbetreffende begrotingsjaar kan op basis van het oordeel van de accountant (een goedkeurende verklaring wat betreft getrouwheid) pas met zekerheid worden beoordeeld of daadwerkelijk is voldaan aan de centrale begrotingsnorm.

⁵ Cft kenmerk 202400110. Advies op de tweede uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 6 september 2024

⁶ Cft, kenmerk Cft 202400069, Advies op de eerste uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 25 juni 2024

⁷ Cft, kenmerk Cft 202400069, Advies op de eerste uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 25 juni 2024 en Cft, kenmerk Cft 202400110. Advies op de tweede uitvoeringsrapportage 2024, d.d. 6 september 2024 en Cft, kenmerk 202400148, Advies op de derde uitvoeringsrapportage 2024.

⁸ Artikel 24 van de Rft.

⁹ Cft, kenmerk Cft 202400121, Rapportages collectieve sector en verzoek jaarrekeningen overheids-(gelieerde) entiteiten, d.d. 25 oktober 2024.

¹⁰ In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

¹¹ In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

¹² Artikel 24 van de Rft.

¹³ Cft, kenmerk Cft 202400121, Rapportages collectieve sector en verzoek jaarrekeningen overheids-(gelieerde) entiteiten, d.d. 25 oktober 2024.

¹⁴ Bij het bepalen van de schuldquote is uitgegaan van het bbp voor 2024 dat het Internationaal Monetair Fonds (IMF) heeft gepubliceerd in IMF, 2024 Article IV Consultation discussion Curaçao and Sint Maarten, Press Release and Staff Report, d.d. september 2024.